

PÁ 21. března – PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 29. kapitulu „Sobota“ z knihy Touha věků (DA 281–289; TV 176–181).

„Zvědové se neodvážili Ježíši odpovědět v přítomnosti tolika lidí. Báli se, aby se nedostali do těžkosti. Věděli, že Ježíš mluví pravdu. Raději by nechali člověka trpět, než by porušili své zvyky. Zvíře by však zachránili, protože jinak by jeho majitel utrpěl škodu. Měli větší péči o něhou tvář než o člověka stvořeného k Božímu obrazu. Tak se projevuje každé falešné náboženství. Začíná jako lidská touha vyvýšit se nad Boha, a potom člověka ponižuje hůře než zvíře. Každé náboženství, jež bojuje proti Boží svrchovanosti, připravuje člověka o slávu, kterou měl při stvoření a kterou mu chce Kristus vrátit. Falešná náboženství vedou své stoupence k tomu, že přehlížejí potřeby, utrpení a práva lidí kolem sebe. Evangelium staví člověka velmi vysoko, stále má na paměti, že byl vykoupen Kristovou krví, a proto učí citlivému přístupu ke všem potřebným a trpícím. Pán Bůh řekl: ‚Způsobím, že člověk bude vzácnější než ryzí zlato, člověk bude nad zlato z Oříru‘ (Iz 13,12).

Když se Ježíš zeptal farizeů, zda je správné konat v sobotu dobré skutky, nebo zlé, zachránit život, nebo jej zmařit, nastavil tím zrcadlo jejich bezbožným úmyslům. S nenávistí v srdci usilovali o jeho smrt, zatímco on zachraňoval život a přinášel radost celým zástupům. Bylo lepší v sobotu zabít, jak měli v plánu, nebo uzdravit nemocného, jako to udělal on? Bylo správnější uvažovat v svatý Boží den o vraždě, nebo mít v srdci lásku ke všem lidem a projevovat ji skutky milosrdenství?“ (DA 286.287; TV 179.180)

Otázky k rozhovoru

1. Proč a jak „falešná náboženství vedou své stoupence k tomu, že přehlížejí potřeby, utrpení a práva lidí kolem sebe“? Co můžeme dělat, abychom se cíleně vyhnuli takové nedbalosti v našich církevních společenstvích i mimo ně?
2. Kdo je můj bližní? A kdo je tvůj bližní? Jakými praktickými způsoby nás může následování Krista učinit podobnějšími Samařanovi, který překročil tehdejší hranice a předsudky, aby projevil lásku bližnímu?
3. Pokud Bůh miluje spravedlnost a milosrdenství, co můžeme dělat, abychom jednali v souladu s tím, na čem Bohu nejvíce záleží? Jak se můžeme více zaměřit na to, co Ježíš označil za důležitější „v Zákoně“?
4. Když přemýšlíme a mluvíme o soudu, mějme na paměti, že Ježíš dává v souvislosti se soudem hlavní důraz na to, zda a do jaké míry aktivně milujeme druhé, zejména ponižované a utlačované. Uvažujte nad tím v kontextu veršů Mt 25,31–46.

18:19

✦ Texty na tento týden – Mt 22:34–40; Za 7:9–12; Ž 82; Mi 6:8; Mt 23:23–30; L 10:25–37

✦ Základní verš

„Řekne-li někdo: ‚Já miluji Boha,‘ a přitom nenávidí svého bratra, je lhář. Kdo nemiluje svého bratra, kterého vidí, nemůže milovat Boha, kterého nevidí.“ (1J 4:20)

Jako křesťané věříme, že Bůh nakonec vše urovná a dá do pořádku. Zároveň vnímáme, že záleží na tom, co jako křesťané děláme tady a teď. Přestože kolem nás existuje mnoho nespravedlností a zla, které Bůh prozatím neodstraní (probíhá vesmírný konflikt), neznamená to, že bychom se v nějaké míře nemohli podílet na zmírnění utrpení a zla, kterých jsme svědky. Ve skutečnosti je takové jednání pro nás povinností.

Ukázali jsme si už, že láska a spravedlnost spolu souvisí a jsou neoddělitelné. Bůh miluje spravedlnost. A milujeme-li Boha, pak budeme i my milovat spravedlnost.

Stejně je to i s láskou k bližním. Pokud milujeme Boha, budeme milovat jeden druhého. Nedílnou součástí lásky k bližnímu je projevování zájmu o blaho lidí kolem nás. Když jiné sužuje chudoba, útlak nebo jakákoliv nespravedlnost, mělo by nás to znepokojoval. Když někdo prožívá útlak, neměli bychom nad tím zavírat oči. Namísto toho bychom si měli klást otázku, co můžeme udělat, jednotlivě i společně, abychom prosazovali Boží lásku a spravedlnost způsobem, který bude v našem zničeném světě zrcadlit dokonalý charakter spravedlnosti a lásky našeho Boha.

✦ Osnova lekce:

Dosud jsme mluvili o Bohu a jeho charakteru, v němž se projevuje láska a spravedlnost. V této lekci se zaměříme na biblické učení o Boží touze, aby se právě tyto rysy jeho povahy odrážely i v životech jeho dětí.

- Mt 22:24–40 - Největší přikázání: láska k Bohu a k bližním (neděle)
- Za 7:9–12 - Naše nejčastější selhání: neláska k Bohu i k bližním (pondělí)
- Ž 82 - Boží láska prosazující spravedlnost (úterý)
- Mt 23:23 - Výzva k usilování o spravedlivou společnost (středa)
- L 10:25–37 - Podobnost o lásce k Bohu a k bližním (čtvrtek)

NE 16. března – DVĚ NEJVĚTŠÍ PŘIKÁZÁNÍ

Mt 22:34-40 „³⁴Když se farizeové doslechli, že umlčel saduceje, smluvili se ³⁵a jeden jejich zákoník se ho otázel, aby ho pokoušel: ³⁶„Mistře, které přikázání je v zákoně největší?“ ³⁷On mu řekl: „Miluj Hospodina, Boha svého, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí.“ ³⁸To je největší a první přikázání. ³⁹Druhé je mu podobné: „Miluj svého bližního jako sám sebe.“ ⁴⁰Na těch dvou přikázáních spočívá celý Zákon i Proroci.““

Mt 19:16-24 „¹⁶A hle, kdosi k němu přišel a zeptal se ho: „Mistře, co dobrého mám dělat, abych získal věčný život?“ ¹⁷On mu řekl: „Proč se mě ptáš na dobré? Jediný je dobrý! A chceš-li vejít do života, zachovávej přikázání!“ ¹⁸Otázel se ho: „Která?“ Ježíš odpověděl: „Nebudeš zabíjet, cizoložit, krást, krivě svědčit, ¹⁹cti otce a matku, miluj svého bližního jako sám sebe.“ ²⁰Mladík mu řekl: „To jsem všechno dodržoval! Co mi ještě schází?“ ²¹Ježíš mu odpověděl: „Chceš-li být dokonalý, jdi, prodej, co ti patří, rozdej chudým, a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne.“ ²²Když mladík uslyšel to slovo, smuten odešel, neboť měl mnoho majetku. ²³Ježíš řekl svým učedníkům: „Amen, pravím vám, že bohatý těžko vejde do království nebeského. ²⁴Znovu vám říkám, snáze projde velbloud uchem jehly než bohatý do Božího království.““

PO 17. března – DVA NEJVĚTŠÍ HRŮCHY

Za 7:9-12 „Toto praví Hospodin zástupů: Vynásejte pravdivé rozsudky a ať každý prokazuje svému bratru milosrdenství a slitování. ¹⁰Neutiskujte vdovu a sirotka, bezdomovce a trpícího, nikdo ať ve svém srdci nezamýšlí proti bratru nic zlého. ¹¹Ale oni tomu odmítli věnovat pozornost, svéhlať se obrátili zády a zacpali si uši, aby neslyšeli. ¹²Srdce měli jako z křemene a neslyšeli zákon ani slova, která posílá Hospodin zástupů svým duchem skrze dřívější proroky. Proto je postihlo velké rozlíčení Hospodina zástupů.“

Ž 135: 13-19 „¹³Hospodine, tvé jméno je věčné, budeš připomínán ve všech pokoleních, Hospodine. ¹⁴Hospodin svůj lid obhájí, bude mít se svými služebníky soucit. ¹⁵Modly pronárodů jsou stříbro a zlato, dílo lidských rukou. ¹⁶Mají ústa, a nemluví, mají oči, a nevidí. ¹⁷Mají uši, a nic nezaslechnou, v jejich ústech není dechu. ¹⁸Jim podobní jsou ti, kdo je zhotovují, každý, kdo v ně doufá. ¹⁹Dome Izraelův, dobrořeč Hospodinu, dome Aronův, dobrořeč Hospodinu. ²⁰Dome Léviův, dobrořeč Hospodinu, vy, kdo se bojíte Hospodina, dobrořečte Hospodinu.“

Dt 6:5 „Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou.“

1J 4:20-21 „²⁰Řekne-li někdo: „Já miluji Boha,“ a přitom nenávidí svého bratra, je lhář. Kdo nemiluje svého bratra, kterého vidí, nemůže milovat Boha, kterého nevidí. ²¹A tak máme od něho toto přikázání: Kdo miluje Boha, ať miluje i svého bratra.“

ÚT 18. března – BŮH MILUJE SPRAVEDLNOST

Ž 82 „¹V shromáždění bohů postavil se Bůh, vykoná soud mezi bohy: ²„Dlouho ještě chcete soudit proti právu, stranit svévolníkům? ³Dopomozte nuznému a sirotkovi k právu, poníženému a chudému zjednejte spravedlnost, ⁴pomozte vyváznout nuznému ubožáku, svévolným ho vytrhněte z rukou!“ ⁵Nic nevědí, nic nechápou, chodí v tmách, a celá země v základech se hrouť. ⁶„Ač jsem řekl: „Jste bohové, všichni jste synové Nejvyššího,“ ⁷zemřete těž jako jiní lidé, padnete tak jako každý vladař.“ ⁸Bože, povstaň, rozsud' zemi, dědičť ti patří všechny pronárody!“

Ž 33:5 „Miluje spravedlnost a právo, Hospodinova milosrdenství je plná země.“

Iz 61:8 „Nebot' já Hospodin miluji právo, při zápalné oběti nenávidím vydráždění. Jejich výdělek jim předám věrně a uzavřu s nimi smlouvu věčnou.“

Mi 6:8 „Člověče, bylo ti oznámeno, co je dobré a co od tebe Hospodin žádá: jen to, abys zachovával právo, miloval milosrdenství a pokorně chodil se svým Bohem.“

J 13:35 „Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým.“

1J 4:8-16 „⁸Kdo nemiluje, nepoznal Boha, protože Bůh je láska. ⁹V tom se ukázala Boží láska k nám, že Bůh poslal na svět svého jediného Syna, abychom skrze něho měli život. ¹⁰V tom je láska: ne že my jsme si zamilovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako obět' smíření za naše hříchy. ¹¹Milovaní, jestliže Bůh nás tak miloval, i my se máme navzájem milovat. ¹²Boha nikdy nikdo neviděl, ale jestliže se milujeme navzájem, Bůh v nás zůstává a jeho láska v nás dosáhla svého cíle. ¹³Že zůstáváme v něm a on v nás, poznáváme podle toho, že nám dal svého Ducha. ¹⁴A my jsme spatřili a dosvědčujeme, že Otec poslal Syna, aby byl Spasitelem světa. ¹⁵Kdo vyzná, že Ježíš je Syn Boží, v tom zůstává Bůh a on v Bohu. ¹⁶Také my jsme poznali lásku, kterou Bůh má k nám, a věříme v ni. Bůh je láska, a kdo zůstává v lásce, v Bohu zůstává a Bůh v něm.“

ST 19. března – VÝZVY K NASTOLENÍ SPRAVEDLNOSTI

Mt 23:23 „Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Odevzdáváte desátky z máty, kopru a kmínu, a nedbáte na to, co je v Zákoně důležitější: právo, milosrdenství a věrnost. Toto bylo třeba činit a to ostatní nezanedbávat.“

Iz 1:17 „Učte se činit dobro. Hleďte právo, zakročte proti násilníkovi, dopomozte k právu sirotkovi, ujímejte se pře vdovy.“

Iz 10:1.2 „¹Běda těm, kdo nařizují ničemná nařízení těm, kdo předpisují plahočení, ²nuzným odnímají možnost obhajoby, utištěné mého lidu zbavují práva; jejich kořisti jsou vdovy a sirotky olupují.“

Iz 10:1.2 ČSP „¹Běda těm, kdo vydávají zlá ustanovení, a těm, kdo předpisují trápení, ²aby převraceli právní nárok chudých a uchvacovali právo nuzných mého lidu, aby se vdovy staly jejich kořistí a aby olupili sirotky.“

Iz 10:3 „³Co si počnete v den navštívení, až se z dálky přizpěje zkáza? Ke komu se utečete o pomoc, kde zanecháte svoji slávu?“

Iz 10:3 ČSP „³Co uděláte v den navštívení a ve zkáze, jež přijde zdaleka? Ke komu utečete pro pomoc a kde zanecháte svou slávu?“

Jr 22:13.15.16 „¹³Běda, kdo staví svůj dům nespravedlností a své pokojíky na střeše bezprávím, svého bližního nutí pracovat zadarmo a jeho výdělek mu nedává. [...]

¹⁵Zda proto budeš králem, když se budeš naparovat v cedroví? Zдали se tvůj otec nenajedl a nenapil? Když uplatňoval právo a spravedlnost, tehdy se mu dobře vedlo. ¹⁶Když se zastával utištěného a ubožáka, tehdy bývalo dobře. Zda to neznamená, že mě znal? je výrok Hospodinův.“

Mt 23:23-30 „²³Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Odevzdáváte desátky z máty, kopru a kmínu, a nedbáte na to, co je v Zákoně důležitější: právo, milosrdenství a věrnost. Toto bylo třeba činit a to ostatní nezanedbávat. ²⁴Slepi vůdcové, cedíte komára, ale velblouda spolknete! ²⁵Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Očišťujete číše a talíře zvenčí, ale uvnitř jsou plné hrabivosti a chtivosti. ²⁶Slepi farizeji, vyčist' především vnitřek číše, a bude čistý i vnějšek. ²⁷Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Podobáte se obilným hrobům, které zvenčí vypadají pěkně, ale uvnitř jsou plné lidských kostí a všelijaké nečistoty. ²⁸Tak i vy se navenek zdáte lidem spravedliví, ale uvnitř jste samé pokrytectví a nepravost. ²⁹Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Stavíte náhrobky prorokům, zdobíte pomníky spravedlivých ³⁰a říkáte: „Kdybychom my byli na místě svých otců, neměli bychom podíl na smrti proroků.“

L 11:42 „Ale běda vám farizeům! Odevzdáváte desátky z máty, routy a ze všech zahradních rostlin, ale nedbáte na spravedlnost a lásku, kterou žádá Bůh. Toto bylo třeba činit a to ostatní neopomíjet.“

ČT 20. března – KDO JE MŮJ BLIŽNÍ?

L 10:33-37 „³³Ale když jeden Samařan na své cestě přišel k tomu místu a uviděl ho, byl pohnut soucitem; ³⁴přistoupil k němu, ošetřil jeho rány olejem a vínem a obvázal mu je, posadil jej na svého mežka, zavezl do hostince a tam se o něj staral. ³⁵Druhého dne dal hostinskému dva denáry a řekl: „Postarej se o něj, a bude-li tě to stát víc, já ti to zaplatím, až se budu vracet.“ ³⁶Kdo z těch tří, myslíš, byl bližním tomu, který upadl mezi lupiče?“ ³⁷Zákoník odpověděl: „Ten, který mu prokázal milosrdenství.“ Ježíš mu řekl: „Jdi a jednej také tak.““

L 10:25-32 „²⁵Tu vystoupil jeden zákoník a zkoušel ho: „Mistře, co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?“

²⁶Ježíš mu odpověděl: „Co je psáno v Zákoně? Jak to tam čteš?“ ²⁷On mu řekl: „Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí“ a „miluj svého bližního jako sám sebe.“ ²⁸Ježíš mu řekl: „Správně jsi odpověděl. To čin a budeš živ.“ ²⁹Zákoník se však chtěl ospravedlnit, a proto Ježíšovi řekl: „A kdo je můj bližní?“ ³⁰Ježíš mu odpověděl: „Jeden člověk šel z Jeruzaléma do Jericha a padl do rukou lupičů; ti jej obrali, zbili a nechali tam ležet polomrtvého. ³¹Náhodou šel tou cestou jeden kněz, ale když ho uviděl, vyhnul se mu. ³²A stejně se mu vyhnul i levita, když přišel k tomu místu a uviděl ho.“

L 4:16-21 „¹⁶Přišel do Nazareta, kde vyrostl. Podle svého obyčeje vešel v sobotní den do synagógy a povstal, aby četl z Písma. ¹⁷Podali mu knihu proroka Izaiáše; otevřel ji a našel místo, kde je psáno: ¹⁸„Duch Hospodinův jest nade mnou; proto mne pomazal, abych přinesl chudým radostnou zvěst; poslal mne, abych vyhlásil zajatcům propuštění a slepým navrácení zraku, abych propustil zdeptané na svobodu, ¹⁹abych vyhlásil léto milosti Hospodinovy.“ ²⁰Pak zavřel knihu, dal ji sluhovi a posadil se; a oči všech v synagóze byly na něj upřeny. ²¹Promluvil k nim: „Dnes se splnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli.““

Iz 61:1.2 „¹Duch Panovníka Hospodina je nade mnou. Hospodin mě pomazal k tomu, abych nesl radostnou zvěst pokorným, poslal mě obvázat rány zkroutěných srdcem, vyhlásit zajatcům svobodu a vězňům propuštění, ²vyhlásit léto Hospodinovy přízně, den pomsty našeho Boha, potěšit všechny truchlící.“

Ž 9:9.10 „⁹Rozsoudí svět spravedlivě, povede při národů dle práva. ¹⁰Hospodin je zdeptanému nedobytným hradem, v dobách soužení je hradem nedobytným.“

Ž 146:7-9 „⁷Utištěným dopomáhá k právu, hladovým chléb dává. Hospodin osvobozuje vězně. ⁸Hospodin otvírá oči slepým, Hospodin sehnuté napřimuje, Hospodin miluje spravedlivé. ⁹Hospodin ochraňuje ty, kdo jsou bez domova, ujímá se sirotka i vdovy, svévolným však mate cestu.“